

S P R A W O Z D A N I E

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dubeninkach z wykonania zadań własnych i zleconych za 2020 r.

Zgodnie z art. 110 ust 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1876), kierownik składa radzie gminy roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka.

Kierownik prowadzi nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz ponosi odpowiedzialność finansową w Ośrodku. Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowany na każdy rok finansowy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach (zwany dalej Ośrodkiem), w obszarze pomocy społecznej realizuje zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Jest inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pomoc społeczna w myśl wyżej cytowanej ustawy jest instytucją polityki społecznej państwa i włącza się, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

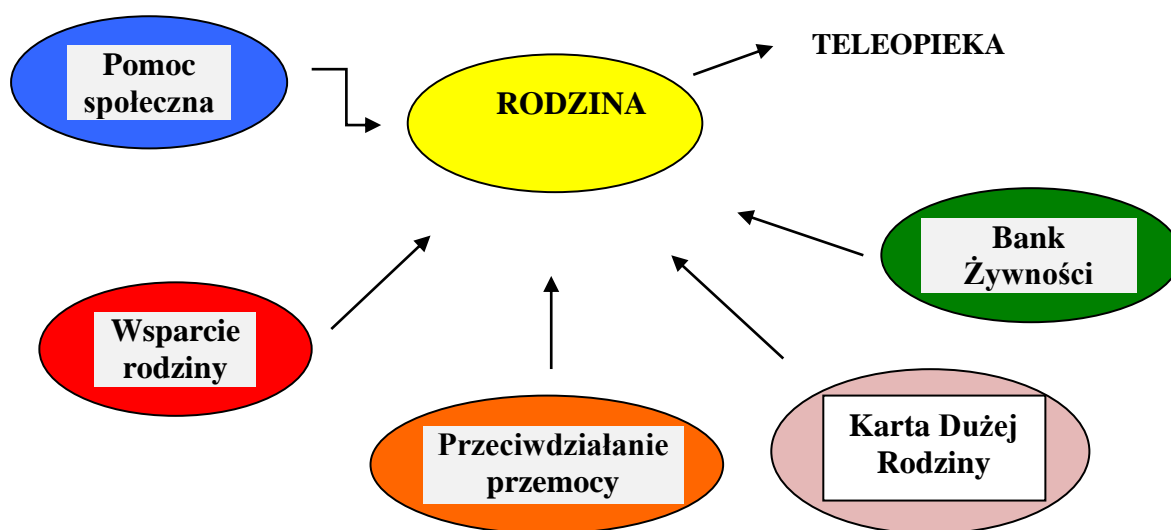
Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej,
2. jej przedstawiciela ustawowego,
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach w 2020 roku realizował zadania z pomocy społecznej poprzez:

- systemowe i kompleksowe udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać,
- podejmowanie zadań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- opracowywanie i realizacja programów osłonowych - kreowanie lokalnej polityki społecznej.

Schemat: *Grafika własna.*

Akta prawne, dzięki którym GOPS realizował szeroki zakres zadań w 2020 r.:

- Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawa z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych; RODO z 27 kwietnia 2016 r
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- Ustanowiony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- oraz szereg innych ustaw i aktów wykonawczych regulujących tematykę pomocy społecznej.

W 2020 roku działalność Ośrodka skoncentrowana była na wspieraniu osób i rodzin w okresie pandemii COVID – 19 w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb oraz umożliwieniu im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także minimalizowaniu zjawiska marginalizacji i wykluczenia. System działań obejmował rozmaite instrumenty pomocy finansowej jak i niefinansowej z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek podejmował wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia zakresu usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy. Inicjował działania o charakterze pomocowym, aktywizującym na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych

wykluczeniem społecznym z uwzględnieniem procedur postępowania w celu zapewnienia bezpiecznych warunków pracy i zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dubeninkach.

W 2020 roku na terenie Gminy Dubeninki, zgodnie z informacją uzyskaną z bazy Rejestru Mieszkańców, zameldowanych na stałe i czasowo było 2959 mieszkańców, w tym 1494 kobiety i 1465 mężczyzn. Pomocą społeczną w formie pieniężnej i niepieniężnej oraz pracą socjalną objęto łącznie 136 rodzin, w których było 299 osoby, z czego 90 osobom (87 rodzinom) udzielono pomocy pieniężnej. Większość rodzin korzystała z różnych form pomocy.

Tabela 1. Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej przyznanych w 2019.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
Świadczenia niepieniężne	48	27	3 631
Świadczenia pieniężne	90	87	707

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

W 2020 roku zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej utrzymało się na podobnym poziomie co w 2019 r. Oprócz pomocy pieniężnej udzielana była pomoc w formie niepieniężnej, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej. W 2020 roku, pracą socjalną objęto 136 rodzin.

Z różnych form pomocy korzystało 10,22% ogółu społeczeństwa gminy.

Powody udzielania pomocy społecznej.

W 2020 roku głównym powodem udzielania pomocy społecznej było nadal bezrobocie. Z tego powodu wsparcia udzielono 50 rodzinom, w których żyje 139 osób. Kolejną przyczyną była długotrwała choroba – 44 rodziny, w tym 65 osób. Następną grupę osób korzystających z pomocy społecznej stanowią rodziny, w których występuje niepełnosprawność – 33 rodzin, z tego 62 osoby. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek. Wszystkie rodziny objęte były pomocą pracowników ośrodka w formie pracy socjalnej, mającej na celu usamodzielnienie i ograniczenie korzystania ze świadczeń pieniężnych. Rodziny, w których występowała przemoc objęte były procedurą „Niebieska Karta”.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy przez GOPS w Dubeninkach w 2019 i 2020 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2019	2020	2019	2020
ubóstwo	11	10	12	10
bezrobocie	62	50	177	139

długotrwała lub ciężka choroba	32	44	77	65
niepełnosprawność	30	33	65	62
bezzadność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	5	2	23	6
potrzeba ochrony macierzyństwa	17	10	96	58
alkoholizm	1	2	1	2
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	0	1
zdarzenie losowe	1	0	2	0
przemoc w rodzinie	1	1	4	7
bezdomność	1	2	1	2

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2019 i 2020 roku najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc było bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Prowadzona, na bieżąco diagnoza problemów społecznych była podstawą określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Ośrodek gromadził dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analizował zasoby Gminy Dubeninki w sferze socjalnej.

W 2021 r. sporządzono Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Dubeninki za rok 2020, opracowaną w oparciu o lokalną sytuację społeczną i demograficzną gminy i przekazano dokument do Rady Gminy Dubeninki oraz do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie.

Zadania własne gminy (art. 17 ustawy o pomocy społecznej):

Jednym z głównych zadań w zakresie pomocy społecznej jest praca socjalna. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Osoby te, są zobowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów.

GOPS w Dubeninkach realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2020 roku udzielił pomocy w formie pracy socjalnej 136 rodzinom, w których żyje łącznie 299 osób. Praca socjalna była ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności

samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji, godnej człowieka.

Pracownicy Ośrodka na bieżąco dokonują analizy potrzeb, w celu włączenia społecznego osób długotrwale bezrobotnych.

Zasilki i pomoc w naturze (rozdział 85214).

W 2020 roku zasilki okresowe GOPS przyznał i wypłacił **47** osobom na łączną kwotę **110 466,47** zł, z tego środki z budżetu Wojewody stanowiły 100% kwoty.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosiło 528 zł netto, a na osobę samotną 701 zł netto.

Tabela 3. Wydatki na zasilki okresowe w latach 2019 – 2020.

Rok	Liczba osób	Kwota świadczeń w złotych
2019	58	145 577
2020	47	110 466

***Źródło:** Dane statystyczne Ośrodka.*

Porównując wydatki na pomoc w formie zasiłków okresowych w roku 2020 wydatkowano mniej środków finansowych o kwotę 35 111 zł niż w roku 2019.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów ubezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (701 zł),
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem rodziny. W przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł.. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20 zł miesięcznie.

Główne powody przyznawania zasiłków okresowych w 2020 roku to:

- bezrobocie – 43 osoby – 302 świadczenia,
- niepełnosprawność – 2 rodziny – 14 świadczeń,
- długotrwała choroba – 2 rodziny – 4 świadczenia,
- inne powody – 3 rodziny – 8 świadczeń.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych z innego tytułu, może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

W 2020 roku Ośrodek przyznał pomoc 57 rodzinom w formie zasiłków celowych,. Ogółem wydatkowano 35 528 zł. Zasiłki celowe przyznawano m.in. na zakup opału na okres zimowy, zakup leków i odzieży, zakup żywności.

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS wydatkowano kwotę 11 284 zł, za świadczenie usługi schronienia dla 2 osób bezdomnych z terenu gminy dla Schroniska im. Św. Ojca Pio w Ełku prowadzonego przez Caritas Diecezji Ełckiej (28 zł za osobodzień).

Z ww. schroniskiem była podpisana umowa o świadczenie usług schronienia w 2020 r.

Zasiłki stałe (rozdział 85216)

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek udzielał pomocy w formie zasiłku stałego oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest on świadczeniem wyrównującym dochód osoby uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego.

Ogółem w 2020 roku 26 osobom udzielono świadczenia w formie zasiłku stałego. Wypłaconych zostało 250 świadczeń. Na zasiłki wydatkowano kwotę 136 844,64 zł. Środki pieniężne w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu Wojewody.

Tabela 4. Udzielona pomoc w formie zasiłków stałych w latach 2019 - 2020

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń w zł
2019	21	131 212
2020	26	136 845

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (rozdział 85228).

Usługi opiekuńcze były świadczone w jednej rodzinie jednoosobowej. Zakres świadczonych usług określony w decyzjach administracyjnych był zgodny z oczekiwaniami klientki. Usługi świadczyła osoba zatrudniona na umowę zlecenie.

Wydatki w tym rozdziale zamknęły się kwotą – 10 136 zł.

Domy pomocy społecznej (rozdział 85202).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydaje decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i odpłatności za pobyt dla osób kwalifikujących do tej formy pomocy.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w DPS są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi
- gmina ,która skierowała do DPS

Jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność to ani rodzina, ani gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat.

Gmina która skierowała osobę do DPS ponosi opłatę w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i rodzinę.

Odpłatność gminy za pobyt 9 mieszkańców w DPS w: Węgorzewie, Łomży, Mrągowie, Giżycku, Suszu, Uzdowie i Suwałkach wyniosła **262 478 zł**. Kwota ta z roku na rok jest wyższa, ponieważ wynika z kalkulacji kosztów utrzymania mieszkańca domu i określana corocznie w Dzienniku Urzędowym danego województwa, na którego terenie funkcjonuje dom pomocy.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w roku 2020 i na rok 2021 w poszczególnych domach pomocy wynosił:

Dom Pomocy Społecznej w Suszu:

- 2020 rok – 4 151,00 zł, 2021 rok – 4 353,98 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Mrągowie:

- 2020 rok – 4 111,57 zł, 2021 rok – 4 395,97 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Łomży:

- 2020 rok – 4 788,00 zł, 2021 rok – 5 269,00 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Węgorzewie:

- 2020 rok – 3 801,00 zł, 2021 rok – 4 045,00 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Giżycku:

- 2020 rok – 3 334,88 zł, 2021 rok – 3 661,96 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Suwałkach:

- 2020 rok – 3 632,00 zł, 2021 rok – 3 913,00 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Uzdowie

➤ 2020 rok 3 992,00 zł,

2021 rok - 4 348,00 zł.

W roku 2020 nie zawarto umów z członkami rodziny osób przebywających w domu pomocy społecznej zobowiązanymi ustawowo do alimentacji, ponieważ posiadany przez te rodziny dochód nie przekraczał 300 % kryterium dochodowego rodzin.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej (rozdział 85213 § 2030).

Na opłatę składek zdrowotnych w 2020 r. wydatkowano kwotę 11 258,42 zł, za 23 osób pobierających zasiłek stały i nie mających ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Środki w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu Wojewody.

Poza tym Ośrodek w 2020 r w ramach zadania zleconego gminie wypłacał wynagrodzenie za sprawowanie opieki 1 kuratorowi, któremu Postanowieniem Sadu Rejonowego w Olecku III Wydział Rodzinny i Nieletnich przyznano wynagrodzenie za sprawowanie kurateli nad 2 niepełnosprawnymi osobami. Wydatkowano kwotę 9 744 zł. Środki finansowe na ten cel pochodziły z dotacji celowej z budżetu Wojewody.

Wspieranie rodziny (rozdział 85504)

W 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach zadania w zakresie wspierania rodziny wykonywał w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dubeninki na lata 2019 – 2021 przyjęty Uchwałą Nr XVIII/46/19 Rady Gminy Dubeninki z dnia 26 września 2019 r. *Głównym celem programu było: Stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.*

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach w roku 2020 zapewniał rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w różnych formach (finansowe, rzeczowe, poradnictwo specjalistyczne, udział w projektach finansowanych z EFS, pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych.

W roku sprawozdawczym na terenie Gminy Dubeninki wsparcie rodzin przeżywających trudność opiekuńczo – wychowawczą świadczyło dwóch pracowników socjalnych i kierownik. Niestety, pomimo ogłaszanych naborów na wolny wakat na asystenta rodziny, indywidualnych rozmów, nie został obsadzony – brak kandydatów. Zaobserwowano brak zainteresowania pracą w tym zawodzie. W wyniku tej sytuacji pracownicy socjalni i kierownik włożyli więcej pracy z rodzinami potrzebującymi wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W 2020 roku 10 dzieci przebywało w pieczy zastępczej. Ogółem w 2020 roku wydatkowała na ten cel kwotę 63 010 zł. Dla porównania: w roku 2019 to kwota 58 462, w roku 2018 była to kwota 55 648,55zł.

Pomoc w zakresie dożywiania (rozdział 85230)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach w 2020 roku realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023.

Z Programu w ramach Modułu dla dzieci i młodzieży udzielono pomocy dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej w 3 formach; w formie posiłku w szkole oraz w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Z programu w ramach Modułu dla dorosłych udzielono pomocy w 2 formach: w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekracza odpowiednio 150 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Program realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 65 435 zł, z tego dotacja stanowiła 52 348 zł, zaś środki własne gminy 13 087 zł. Na posiłki przyznane decyzją wydatkowano 16 453 zł, natomiast na zasiłki celowe na żywność wydatkowano kwotę 32 920 zł. Ponadto na świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych wydatkowano kwotę 16 062 zł. Programem zostało objętych ogółem 169 osób, w tym z posiłku skorzystało 46 osób, z zasiłku celowego 86 osób, zaś ze świadczenia rzeczowego 112 osób.

Pozostała działalność (rozdział 85195)

Na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 ze zm.) zadaniem gminy jest ustalenie uprawnień oraz wystawienie decyzji administracyjnej potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorców, innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe z ustawy o pomocy społecznej. W 2020 r. Ośrodek wydał 3 decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Poza tym Ośrodek w 2020 r. kontynuował usługi teleopiekuńcze dla 19 osób z terenu gminy. Na ten cel Gmina wydatkowała kwotę 7 680 zł.

Karta Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach realizuje zadania wynikające z Ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Przyznawane są Karty Dużej Rodziny w formie papierowej, a od 2018 roku również w formie elektronicznej dla rodzin wielodzietnych, co najmniej z 3 dzieci, w wieku do 18 roku życia lub maksymalnie do 25 roku życia - jeżeli dziecko kontynuuje naukę szkolną. Od 01 stycznia 2019 r. prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje, rodzinie, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Przyznanie Karty Dużej Rodziny jest bezpłatne, każdemu członkowi rodziny, niezależne od dochodów. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą skorzystać z różnego rodzaju zniżek i uprawnień na terenie całego kraju. Realizacja programu dla rodzin wielodzietnych regulowana jest ustawą z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej **Rodziny**.

W roku 2020 wydano 40 kart dla 15 rodzin. Do końca 2020 r. wydano łącznie 404 Karty Dużej Rodziny.

Realizacja programów w zakresie pomocy społecznej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został przyjęty Uchwałą Nr XII/88/16 Rady Gminy Dubeninki z dnia 29 marca 2016 r. planowany jest do realizacji w latach 2016 – 2020.

W 2020 roku Ośrodek kontynuował koordynację jego realizacji. Wypracowane kierunki działań podejmowane były zgodnie z harmonogramem realizacji *Programu*. Wzorem lat ubiegłych, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Dubeninki, realizowane były na wszystkich niezbędnych poziomach.

Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” wdrażano procedury i standardy działania Zespołu Interdyscyplinarnego.

W ramach Gminnego Programu kontynuował działalność, powołany Zarządzeniem Wójta, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół liczy 12 członków z 9 instytucji

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na Ośrodek obowiązek obsługi administracyjno – technicznej Zespołu.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dubeninkach widzą nie tylko potrzebę reagowania na sytuacje trudne, związane z przemocą, ale również wyrażają chęć aktywnego działania na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą. Uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego. Ich działania koncentrują się na badaniu problemu krzywdzenia rodziny, strategii postępowania z danym przypadkiem, zagadnieniach dotyczących terapii ofiar, ich rodzin i sprawców. Pragną wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności do wspólnego budowania partnerstwa na rzecz przeciwdziałania przemocy w Gminie Dubeninki, a tym samym dążyć do zwiększenia efektywności działań wszystkich instytucji.

W 2020 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 11 „Niebieskie Karty –A”., w tym 11 wypełnionych przez policję. We wszystkich przypadkach Zespół podejmował działania w celu ustalenia czy w rodzinie dochodzi do aktów przemocy.

W dwóch przypadkach wystąpił do Prokuratury o wszczęcie postępowania sprawdzającego w kierunku art. 207 Kodeksu Karnego o znęcanie się nad członkiem rodziny.

W roku 2020 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 10 grup roboczych, odbyło się 13 posiedzeń grup roboczych.

Pracownicy Ośrodka w ramach prac w ZI i grup roboczych kierują osoby, wobec których zachodzi podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie, realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Gołdapi.

Realizacja programów i projektów zewnętrznych w 2020 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach współpracował z Instytutem Badawczo Szkoleniowym w Olsztynie w realizacji 2 projektów pn. „Wspólnie silni” i „Odkryj swój potencjał”.

W ramach kontynuacji rozpoczętego w 2018 r. projektu „Wspólnie silni” - 3 grupy osób (jedna w Żytkiejmach – 6 osób, dwie w Dubeninkach – 20 osób) i kontynuacji rozpoczętego w 2019 r. projektu pn. „Odkryj swój potencjał” - jedna grupa, (9 osób) w 2020 roku uczestniczyły w kursach zawodowych: kontynuacja kursu prawo jazdy kat. B, kurs ogrodnika, kurs gastronomiczny.

W ramach kursu ogrodnika, w czerwcu 2020 r. uczestnicy wykonali przy Szkole Podstawowej w Żytkiejmach klomby kwiatowe (kwietniki).

Grupa 9-osobowa z projektu „Odkryj swój potencjał”, w lutym 2020 r. uczestniczyła również w 2 warsztatach: „Być tu i teraz” z elementami treningu poznawczego i warsztatach radzenia sobie ze stresem, których celem było zwiększenie szans na zatrudnienie osób zagrożonych ryzykiem ubóstwa/lub wykluczenia społecznego. Osoby uczestniczące w projekcie miały wsparcie w formie konsultacji ze specjalistami: psychologiem, doradcą zawodowym oraz z coachem.

W 2020 r. przez tutejszy ośrodek pomocy społecznej została zrekrutowana druga grupa uczestników projektu „Odkryj swój potencjał” (13 osób), jednakże działania w ramach projektu, ze względu na pandemię zostały zawieszone.

Projekt będzie kontynuowany w 2021 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Oś 11 Włączenie społeczne; Działanie 11.1 Aktywne włączenie; Poddziałanie 11.1.1 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt konkursowy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach w 2020 roku podpisał porozumienie o współpracy ze Spółdzielnią Socjalną SMAKI w Olsztynie, która zajmowała się dystrybucją żywności otrzymanej z Banku Żywności w Olsztynie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2019, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Program ma na celu zapewnienie pomocy żywnościowej najbardziej potrzebującym poprzez równomierną dystrybucję artykułów spożywczych z Banku. Produkty spożywcze w ramach Podprogramu 2019 wydawane były wyłącznie na podstawie listy i skierowań, wydawanych przez pracowników Ośrodka.

Skierowania otrzymały osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1402 zł netto) lub 200% kryterium na osobę w rodzinie (1056 zł netto).

Z tej formy pomocy skorzystało 254 osoby z terenu Gminy Dubeninki. Wydano 11 ton żywności.

Współpraca z instytucjami

GOPS w Dubeninkach współpracuje z:

- **Urzędem Gminy w Dubeninkach.** Współpraca dotyczyła pomocy merytorycznej oraz pomocy w załatwianiu różnych spraw naszych klientów. Wzajemna komunikacja pozwala na szybsze załatwianie spraw naszych mieszkańców. Współpraca dotyczyła również organizacji prac społecznie użytecznych, jako formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Pracownicy ośrodka przeprowadzają również rodzinne wywiady środowiskowe na potrzeby świadczeń rodzinnych.
- **Placówkami oświatowymi.** Dyrektorzy szkół są zaangażowani w działania z rodziną dotkniętą przemocą w związku z procedurą „Niebieska Karta” w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. Wspólnie podejmujemy próby rozwiązywania problemów poszczególnych dzieci metodą indywidualnego przypadku.
- **Kuratorami społecznymi oraz zawodowymi.** Współpraca z kuratorami zawodowymi dotyczy szeroko rozumianej wymiany informacji dotyczących zarówno osób i rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”, sporządzanie wniosków o wgląd w sytuację dzieci z rodzin problemowych. Zaś z kuratorami społecznymi wymiana informacji o sytuacji bieżącej rodzin objętych nadzorem kuratorskim.
- **Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dubeninkach.** Współpraca polega na wspólnych działaniach wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ośrodek współpracował w zakresie informowania o możliwości podjęcia dobrowolnego leczenia oraz kierowania osób z terenu gminy z problemem alkoholowym do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dubeninkach.
- **Placówkami służby zdrowia.** Współpraca polega na wzajemnej komunikacji w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych podopiecznych, szczepień ochronnych dzieci. Lekarz rodzinny jest zaangażowany w działania związane z procedurą „Niebieska Karta” w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.
- **Gminnym Centrum Kultury.** Współpraca w zakresie realizacji projektów zewnętrznych poprzez udostępnienie pomieszczeń na warsztaty dla uczestników naszych projektów.
- **Policją i Sądem.** Współpraca polega na wzajemnym informowaniu się o środowiskach stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa, wspólnych wizytach w tych środowiskach, podnoszeniu świadomości osób starszych w zakresie ich bezpieczeństwa i upowszechnianie informacji o zagrożeniach ze strony przestępców posługujących się różnymi metodami, a także stałej współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.
Kontynuowano współpracę z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Olecku w zakresie nadzoru kuratorskiego.
- **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goldapi.** Pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady środowiskowe na potrzeby PCPR, mieszkańcom gminy udzielają informacji na temat możliwości uzyskania pomocy ze środków PFRON,

udostępniają kontakt, informują o działaniu Punktu Interwencji Kryzysowej, gdzie można uzyskać specjalistyczne, bezpłatne poradnictwo psychologiczne i prawne.

W ramach organizowania rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy ośrodka biorą udział w okresowej ocenie sytuacji dziecka z terenu gminy umieszczonego w rodzinie zastępczej.

- **Powiatowym Urzędem Pracy w Goldapi.** Pracownicy Ośrodka współpracowali w zakresie przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, informowali zainteresowane osoby o możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego w PUP, z projektów realizowanych przez urząd. Współpraca dotyczyła również wymiany informacji w ramach podpisanego porozumienia w zakresie działania platformy komunikacyjnej Samorządowego Elektronicznego Podajnika Informatycznego „SEPI”.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Prowadzona była współpraca z Caritas Diecezji Ełckiej w Ełku w zakresie kierowania bezdomnych z terenu gminy do Schroniska Św. Ojca Pio w Ełku. Podpisano Umowę na świadczenie w 2020 r usług schronienia dla osób bezdomnych z terenu gminy.

Ośrodek współpracował również z Bankiem Żywności i Spółdzielnią Socjalną SMAKI w Olsztynie w zakresie dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców gminy, kwalifikujących się do tej formy pomocy.

W 2021 roku kontynuuje współpracę z wymienionymi organizacjami pozarządowymi.

W zakresie spraw administracyjnych i kadrowych

W 2020 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dubeninkach zatrudnionych było 5 osób, w tym kierownik, 2 pracowników socjalnych, główna księgowa na ½ etatu oraz opiekun osoby starszej na umowę zlecenie.

W trosce o jakość świadczonych usług w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dubeninkach pracownicy podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w wielu specjalistycznych szkoleniach. Kadra uczestniczyła w szkoleniach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, ochrony danych osobowych i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy Dubeninki w sferze socjalnej.

W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dubeninkach określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;

- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób starszych między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci; wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych;
- zapewnianie schronienia osobom bezdomnym przebywającym poza terenem gminy;
- zwiększenie środków finansowych na pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej;
- zapewnienie środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej;
- istotne jest rozwijanie poradnictwa specjalistycznego i doradztwa niezbędnego do przezwyciężania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych (zatrudnienie psychologa, terapeuty).

Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych, w tym również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje posiadanego już sprzętu, zakup materiałów.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dubeninkach wraz z pracownikami dziękują Wójtowi, Pracownikom Urzędu Gminy, Radnym, Sołtysom, Policji, Dyrektorom szkół, Pracownikom GCK, Pracownikom służby zdrowia, mieszkańcom gminy, którzy wspierali działania ośrodka w terenie za dotychczasową współpracę i pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemów społecznych mieszkańców z terenu gminy.

Dubeninki, dnia 25 maja 2021 r.

Sporządziła:
Teresa Romanowska